

یادداشت‌بینائی | نگاهی به نقش بنیادین معلمان در تحقق تمدن نوین اسلامی

افسران سپاه پیشرفت ایران

(کار او [معلم] در صحنه‌ای است، در عرصه‌ای است که هیچ جایگزینی ندارد؛ هیچ جایگزینی ندارد... این خیلی مهم است.) ۱۴۰۱/۰۲/۲۱

◆ نسل تمدن ساز

یکی از محورهای مهم بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار معلمان اختصاص به تبیین جایگاه والای این قشر اثرگذار و تشریح نقش آنان در تحقق تمدن نوین اسلامی داشت: «زیرساخت اصلی هر تمدنی، منابع انسانی است... چه کسی میتواند در آینده یک چنین کار بزرگی را انجام بدهد؟ یک نسلی که با یک امتیازاتی همراه باشد؛ این نسل را شما [معلمان] میخواهید امروز بسازید.»

۱۴۰۱/۰۲/۲۱

نکنتهی مهم اینکه این نسل تمدن ساز باید ویژگی‌هایی داشته باشد: «آن انسان طراز اسلامی‌ای را که توقع هست آموزش و پرورش او را تربیت کند این جور تعریف میکنیم که انسانی باشد با این خصوصیات: اولاً مؤمن باشد؛ ایمان اولین شرط است. ثانیاً خردمند باشد؛ یعنی عقل را به کار بگیرد... ثالثاً اندیشمند باشد؛ یعنی فکر کند. عقل فقط برای پیدا کردن راه‌های عملی زندگی نیست؛ عمده برای فکر کردن و اندیشیدن است... مجاهد و اهل عمل باشد؛ یعنی نشستن و حرف زدن و صرفاً فکر کردن و حزافی کردن کافی نیست... عمل هم عمل مجاهدانه و پیگیر [است]؛ همان [عملی] که در عرف شرع مقدس اسلام «جهاد» گفته میشود... انسان بانصافی دربیاید، [انسان] بانظمی دربیاید، متخلّق به اخلاق اسلامی دربیاید» (۱۳۹۹/۰۶/۱۱) «آموزش و پرورش باید بتواند انسانهایی تربیت کند دانا باشند، توانا باشند، خردورز باشند، پارسا باشند، پرهیزکار باشند، پاکدامن باشند، کارآمد باشند، مبتکر باشند، شجاع باشند، اهل اقدام باشند، از دشمن نترسند، از تهدید نترسند، خواب‌رفتگی و غفلت پیدا نکنند؛ انسانهای این جوری تربیت کند. این [طور] اگر شد، این کشور به همانی که بنده آرزو کردم و گفتم و وعده دادم و ان شاء الله خواهد شد، خواهد رسید.» (۱۳۹۸/۰۲/۱۱)

◆ از تعاون تا نظم و فعالیت جهادی

در مسیر تربیت چنین انسان شایسته‌ای یکی از الزامات مهم «مهارت‌آموزی» به دانش‌آموزان است: «یک بخش از وقت به آموزش و مهارت‌ها صرف بشود... سبک زندگی اسلامی، تعاون، همکاری اجتماعی، اینها را بچه باید در مدرسه یاد بگیرد. نظم و قانون‌گرایی... ما از نوجوانی و از جوانی باید نظم و انضباط و تبعیت از قانون را یاد بگیریم. روح مطالعه، احساس تحقیق و مطالعه در جوان، در نوجوان میتواند نهادینه بشود... فعالیت‌های جهادی؛ مبارزه با آسیب‌های اجتماعی.» (۱۴۰۱/۰۲/۲۱) با این نگاه معلمان نقطه‌ی اصلی و کانونی حرکت آموزش و پرورش و رکن اصلی پیشرفت کشورند: «در نظام آموزش و پرورش، هیچ عنصری به قدر معلم تأثیر ندارد؛ معلم تعیین‌کننده است... در حقیقت معلمین، افسران سپاه پیشرفت کشورند.» (۱۳۹۹/۰۶/۱۱)

سرخط | رهبر انقلاب با اشاره به نقش و جایگاه بی‌بدیل معلمان در کشور:

رسالت معلمان، تربیت «نسل با هویت ملی» برای تمدن نوین اسلامی است

آن که میتواند یک تمدن [نوین اسلامی] را تحقق ببخشد، عبارت است از نیروی انسانی... چه کسی میتواند در آینده یک چنین کار بزرگی را انجام بدهد؟ یک نسلی که با یک امتیازاتی همراه باشد؛ این نسل را شما [معلمان] میخواهید امروز بسازید. نسلی که خودساخته است، هویت ایرانی. اسلامی محکم و عمیقی دارد، دلباخته و فریفته‌ی این و آن و بازمانده‌های تمدن منسوخ‌شده‌ی شرق و غرب نیست؛ نسلی است دانا، دانشمند، کارآمد، ماهر، آشنا با سبک زندگی اسلامی و سنت‌های ایرانی؛ یک چنین نسلی لازم است تا بتواند آن تمدن را بسازد.

مطالبه رهبری | رهبر معظم انقلاب ضمن تأکید بر «آموزش مهارت‌ها» به دانش‌آموزان در مدارس:

دانش‌های بی‌فایده را حذف کنید

الان در دبیرستان‌های ما و شاید در دبستان‌های ما دانش‌هایی تدریس میشود که هیچ فایده‌ای به حال امروز و آینده‌ی این دانش‌آموز ندارد؛ یک چیزهایی است، [یک] ذهنیاتی است که یادشان هم میرود و در هیچ مسئله‌ی زندگی... و پیشرفت علم به اینها کمک نمیکند؛ اینها را شناسایی کنید، حذف کنید... یک بخش از وقت به آموزش و مهارت‌ها صرف بشود... سبک زندگی اسلامی، تعاون، همکاری اجتماعی، نظم و قانون‌گرایی، روح مطالعه، احساس تحقیق و مطالعه در جوان، در نوجوان میتواند نهادینه بشود؛ شما میتوانید این را به عنوان یک مهارت به او منتقل بکنید. فعالیت‌های جهادی؛ مبارزه با آسیب‌های اجتماعی.

کتاب روز | تأکید مهم رهبر انقلاب خطاب به مسئولان:

حتما باید به «مسائل معیشتی معلمان» توجه شود

سفارش من در مورد مسائل مربوط به معیشت [معلمان]، همان سفارش همیشگی است؛ البته مشکلاتی وجود دارد در امکانات دولتی، واقعاً یک مشکلاتی هست، اینها را قبول داریم، باید توجه به این مشکلات داشت اما مسئله‌ی بیمه، بازنشستگی، مسائل هزینه‌های درمان که بموقع پرداخت بشود، اینها مسائل مهمی است، به اینها بایستی حتماً توجه کرد.

جهت‌طدیی

- ما از نوجوانی و از جوانی باید نظم و انضباط و تبعیت از قانون را یاد بگیریم.
- پرچم علم را باید هر روز بیشتر بلند کرد در کشور، منتها در کنارش پرچم هویت ملی، هویت افتخارآمیز، هویت انقلابی، هویت اسلامی هم باید بلند بشود.
- از همه جهت باید مراکز تربیت معلّم تقویت بشود؛ از جهت امکانات سخت‌افزاری، از جهت مدیریت، از جهت استاد، از جهت متون آموزشی، از جهت فعالیت‌های تربیتی.
- مابایستی کاری کنیم که دانش‌آموزان آموزماداری هویت ملی بشود.
- علم نافع، آن علمی است که بتواند استعداد جوان و نوجوان را شکوفا کند.
- اکسیر علاج مشکلات کشور این است: احساس مقاومت، روحیه مقاومت.

برسمرخی‌ها | سرفصل‌هایی برای آموزش مهارت‌ها به دانش‌آموزان:

- ۱ سبک زندگی اسلامی
- ۲ تعاون و همکاری اجتماعی
- ۳ نظم و قانون‌گرایی
- ۴ نهادینه کردن روح مطالعه و احساس تحقیق
- ۵ ایجاد انگیزه برای فعالیت‌های جهادی
- ۶ ایجاد انگیزه برای مبارزه با آسیب‌های اجتماعی

یادآوری | مطالبه مهم رهبر انقلاب از مسئولان آموزش و پرورش:

سند تحول آموزش و پرورش عملیاتی نشده است

مسئله‌ی سند تحول مسئله‌ی دلشادکننده‌ای واقعاً نیست؛ بیش از ده سال پیش این سند تنظیم شده، وزرای محترمی هم که آمدند... هر کدام یک کارهایی کرده‌اند، گزارشهایی هم داده‌اند... لکن آنچه واقعیت دارد این است که به این سند تحول عمل نشده... اگر چنانچه مسئولان و مدیران آموزش و پرورش معتقدند که ایرادی در این سند هست، سند را به روز و کامل کنند، مشکلی را برطرف کنند؛ همت بگذارند برای اینکه این کار انجام بگیرد و سند تحول دیده بشود. برای سنجش پیشرفت هم باید شاخص معین بشود... شاخص کمی به وجود بیاید.

نظام‌نری | حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پیش از این درباره «نقش تمدنی معلمان» سخن گفته بودند:

معلم، پایه ریز تمدن نوین اسلامی

برای یک کشور، برای یک تمدن، برای یک ملت، مهم‌تر از همه‌ی سرمایه‌ها، سرمایه‌ی انسانی است... این منابع انسانی را شما [معلمان] الان دارید تولید میکنید... در واقع، پایه ریز تمدن نوین، شما هستید؛ چون نیروی انسانی شایسته اگر نباشد، تمدنی به وجود نخواهد آمد. شما جهادگرانی در میدان کارزار با جهل و بی‌سوادی هستید... شما در واقع هویت‌سازی فرهنگی میکنید... تمدن، متکی به فرهنگ است؛ اگر فرهنگ قوی و غنی وجود نداشته باشد، تمدن به معنای مصطلح و رایج خودش به وجود نمی‌آید... آموزش و پرورش باید بتواند انسانهایی تربیت کند دانا، توانا، خردورز، پارسا، پرهیزکار، پاکدامن، کارآمد، مبتکر، شجاع و اهل اقدام باشند، از دشمن و تهدید نترسند، خواب‌رفتگی و غفلت پیدا نکنند؛ انسانهای این جوری تربیت کند. ۱۳۹۸/۰۲/۱۱

آیات و روایات

خدای متعال جزو معلّمین است

خدای متعال جزو معلّمین است: **وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّهُ عَالِمُ الْإِنْسَانِ مَا لَمْ يَعْلَمْ**؛^(۱) اینها را خدا به خودش نسبت میدهد؛ این خیلی ارزش والایی است. یا در مورد پیغمبران، یا پیغمبر اکرم مثلاً [میفرماید]: **وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ**؛^(۲) معلّم به این معنا؛ یا همه‌ی حکما و علما و فقها و دانشمندان بزرگ و شخصیت‌های برجسته و همین شهید مطهری عزیز و مانند اینها به این معنا معلّمند و این ارزش بسیار بزرگی است.

(۱) سوره بقره، بخشی از آیه‌ی ۲۸۲ (۲) سوره علق، آیه‌ی ۵ (۳) سوره بقره، بخشی از آیه‌ی ۱۵۱

شخصیت | اشاره رهبر انقلاب به یکی از شخصیت‌هایی که از «افتخارات ملی ایرانیان» است:

کاظمی آشتیانی، جوان پُرافتخارناشناخته

ما بایستی کاری کنیم که دانش‌آموز ما دارای هویت ملی بشود... احساس اعتماد به نفس ملی پیدا کند و کودک ما از عمق جان، با افتخارات کشور آشنا بشود؛ این چیزی است که امروز وجود ندارد. خیلی از افتخارات هست... شما بین بچه‌های مدارس نظرخواهی کنید ببینید چند درصد کاظمی آشتیانی را با آن همه خدمات، با آن ارزش وجودی‌ای که این مرد و این جوان داشت - جوان هم بود - می‌شناسند و مثلاً فرض کنید رونالدو را چند درصد می‌شناسند!

جزوه تفسیری بیانات رهبر انقلاب

۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ | KHAMENEI.IR

رابطه با ما: ۰۲۸۰۰۰۰۱۰۰۰

رعایا

از خداوند متعال میخواهیم که روح شهیدان عزیز کشور بخصوص شهدای دانش‌آموز و شهدای معلّم را با [ارواح] اولیائشان محشور کند و روح مطهر امام عزیزمان را ان شاء الله خدای متعال با ارواح اولیائش محشور کند و به همه‌ی شما و ما توفیق بدهد تا بتوانیم وظایفمان را انجام بدهیم.